

Karta opisu zajęć - Sylabus

Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu

I. INFORMACJE PODSTAWOWE

Nazwa zajęć: Metodyka Pracy Socjalnej	Cykl kształcenia: 2021/2022	Data aktualizacji sylabusu: Wrzesień 2022
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Praca Socjalna, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny		
Język wykładowy: Polski	Rodzaj zajęć: zajęcia kształcenia podstawowego	
Rok studiów: I	Semestr: I	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 2	Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Dariusz Tracz, dr n. hum., dariusz.tracz@pwste.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ochrony Zdrowia	Prowadzący zajęcia Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Dariusz Tracz, dr n. hum., dariusz.tracz@pwste.edu.pl	

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN

Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:

Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	15	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki:		Praktyki:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	30	RAZEM:	

II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Studenci powinni posiadać wiedzę z wprowadzenia do pracy socjalnej oraz z zakresu teorii i aksjologii pracy socjalnej i ogólną orientację w kwestiach istotnych dla polityki społecznej w Polsce i na świecie. Ważne jest też posiadanie wiedzy z psychologii ogólnej.

Cel (cele) kształcenia dla zajęć:

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawami profesjonalnych działań podejmowanych w obszarze pracy socjalnej, z wyszczególnieniem trzech jej głównych metod: metody pracy z indywidualnym przypadkiem, grupami i społecznościami oraz przygotowanie studentów do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach, instytucjach podejmujących działania socjalne i realizujących projekty społeczne na rzecz osób będących w trudnej sytuacji życiowej i zawodowej

Efekty uczenia się określone dla zajęć				
Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się				
UWAGA: Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.				
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:			
Wiedzy - zna i rozumie				
K_W01	Zna ogólne zasady tworzenia i podejmowania działań skierowanych na rozwiązywanie problemów z zakresu pracy socjalnej.			
K_W02	Rozróżnia strukturę i zakres działania poszczególnych instytucji społecznych w wymiarze lokalnym.			
Umiejętności - potrafi				
K_U01	samodzielnie konstruować i prezentować metody pracy, metody aktywizujące z podopiecznym, potrafi realizować pracę socjalną z jednostką, rodziną, grupą i społecznością lokalną.			
K_U01	samodzielnie konstruować i prezentować metody pracy, metody aktywizujące z podopiecznym, potrafi realizować pracę socjalną z jednostką, rodziną, grupą i społecznością lokalną.			
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K_K01	wykazania się odpowiedzialnością w zakresie planowania i realizacji własnego rozwoju zawodowego			
UWAGA! Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA ZAJĘĆ				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla zajęć (symbol efektów uczenia się określonych w standardzie)
		wykład		
TP-01	Wykładnia koncepcji metodycznych w pracy socjalnej. Podstawowe umiejętności zawodowe w pracy socjalnej. Rodzaje umiejętności zawodowych pracowników socjalnych.. Najważniejsze umiejętności zawodowe dla pracowników instytucji pomocowych. Metoda pracy z indywidualnym przypadkiem, grupą, metoda pracy środowiskowej - indywidualny plan opieki i pracy z podopiecznym	wykład	5	W_01,W_02, U_01,U_02

TP-02	Zadania społeczności lokalnej. Praca socjalna w środowisku lokalnym. Liderzy lokalni. Zasady i techniki wyszukiwania danych o środowisku. Funkcjonowanie jednostki w grupie - aktywność podopiecznego w środowisku lokalnym (formy, sposoby, możliwości), integracja ze środowiskiem lokalnym	wykład	4	W_01,W_02, U_01,U_02,K_01
TP-03	Formy pomocy rodzinie. Terapia rodzin. Dialog Motywujący/Terapia Motywująca – cele i znaczenie oraz zastosowanie w pracy z trudnym klientem. Pojęcie partnerstwa, tolerancji, szacunku, akceptacji, stopniowania wymagań, pokonywania trudności - podmiotowe podejście do podopiecznego	wykład	4	W_01,W_02, U_01,U_02,K_01
TP-04	Prawne i społeczne aspekty stosowania technologii informacyjnej - programy służące wspomaganie pracy pracownika socjalnego, tworzenie i redagowanie dokumentów, posługiwanie się programami multimedialnymi	wykład	2	W_01,W_02, U_01,U_02
		ćwiczenia		
TP-05	Scenariusz zastosowania odpowiedniej metody w pracy z podopiecznym: metody indywidualnej, metody pracy środowiskowej, metody pracy grupowej- studium przypadku	ćwiczenia	5	W_01,W_02, U_01,U_02
TP-06	Scenariusz metod i technik pracy adekwatnych do sytuacji podopiecznego: sytuacja psychofizyczna, sytuacja materialna, zainteresowania i talenty podopiecznego, sytuacja rodzinna- - studium przypadku	ćwiczenia	5	W_01,W_02, U_01,U_02
TP-07	Zanalizowanie cech tzw. „trudnego podopiecznego”. Dobranie metod pracy z trudnym podopiecznym: przewlekle chorym, psychicznie chorym, starszym, niepełnosprawnym ruchowo, upośledzonym umysłowo. Pokonanie trudności i barier w pracy z podopiecznym i zapewnienie mu poczucia bezpieczeństwa- - studium przypadku	ćwiczenia	5	W_01,W_02, U_01,U_02,K_01

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

1. Robertis de Ch., Metodyka działania w pracy socjalnej, Wyd. Śląsk. Katowice 1998
2. Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn, 2001.
3. Grewiński M., Krzyszkowski J., Współczesne tendencje w pomocy społecznej i pracy socjalnej, Radom 2011: Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji.
4. Kanios A., Praca socjalna. Zagadnienia teoretyczne i metodyczne, Lublin 2014: Wyd. UMCS
5. Kanios A., Praca socjalna z rodzina problemową - perspektywa metodyczna, Kraków 2016: Oficyna Wydawnicza Impuls.
6. B. Dubois, K. Krogsrud – Miley, Praca socjalna 1 i 2, Warszawa 1996.
7. K. Frysztacki, Socjologia problemów społecznych, Seria Wykłady z Socjologii, Tom 7, Warszawa 2009.
8. K. Frysztacki, J. Radwan-Pragłowski, Miłosierdzie i praktyka. Społeczne dzieje pomocy człowiekowi, Wydawnictwo „Ślask”, 2009.
9. M. Gray, S. A. Weeb, (J. Szmagałski - red. naukowa wydania polskiego), Praca socjalna. Teorie i metody, Warszawa 2012.
10. M. Bozacka, R. Wielgos-Struck, Pracownik socjalny i asystent rodziny – filary aktywnej integracji klientów pomocy społecznej, [w:] Obszary wsparcia rodziny w doświadczeniu lokalnym, pod red. R. Wielgos – Struck, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015,
11. T. Kamiński, Etyka pracownika socjalnego, Częstochowa 2003.
12. M. Granosik, Profesjonalny wymiar pracy socjalnej, Katowice 2006.
13. T. Kaźmierczak, Organizowanie społeczności lokalnej: aplikacje, wdrażanie, przyszłość, Warszawa 2014.
14. K. Marzec – Holka (red.), Pomoc społeczna. Teoria i praktyka, T. 1 i 2, Bydgoszcz 2003.
15. A. Nocuń, J. Szmagałski, Podstawowe umiejętności w pracy socjalnej i ich kształcenie, Warszawa 1996.
16. S. Pawlas-Czyż, Praca socjalna wobec współczesnych problemów społecznych, Toruń 2007.
17. M. Rymśa, Pracownicy socjalni i praca socjalna w Polsce. Między służbą społeczną a urzędem, Warszawa 2012.
18. M. Rymśa, B. Bąbska, Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy środowiskowej
19. M. Sokołowska, Dylematy etyczne pracowników socjalnych, Warszawa 2013.
20. J. Szmagałski, Technika kontraktu w pracy socjalnej, „Praca Socjalna”, 1989, nr 3.
21. R. Wielgos-Struck, M. Bozacka, Działalność opiekuńcza i terapeutyczna w praktyce instytucji pomocy społecznej, Rzeszów 2016.
22. K. Wódcz, Praca socjalna w środowisku zamieszkania, Warszawa 1996.
23. K. Wódcz, S. Pawlas-Czyż, Praca socjalna wobec nowych obszarów wykluczenia społecznego, Toruń 2008.
24. Ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz.163 i z późniejszymi zmianami) oraz Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. 2015 r., poz. 1310).
25. Ustawa z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z późniejszymi zmianami, oraz Ustawa z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 poz. 1188), Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2015 poz. 1199).
26. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2003 nr 228 poz. 2255 z późniejszymi zmianami, zob. też: Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. 2015 poz. 1359; Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw, (Dz. U. 2015 poz. 1217) i in.

Literatura uzupełniająca:

1. Współczesna pomoc społeczna na poziomie lokalnym. Od opiekuńczości do aktywizacji, pod red. R. Wielgos – Struck, Rzeszów 2010.
2. Kłós A., Kontrakt socjalny w teorii i w praktyce, Częstochowa 2011: Centrum AV.
3. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 roku w sprawie wzoru rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U.poz.712)
4. Wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych i starszych w środowisku lokalnym, pod red. R. Wielgos-Struck, M. Matłegi, Rzeszów 2011.
5. Praca socjalna i pomoc społeczna. Aspekty teoretyczne kształcenie – aplikacja, pod red. M. Malikowskiego, Rzeszów 1999.
6. Problemy społeczne, pomoc społeczna, praca socjalna. Wymiar polski i europejski, pod red. J. Krzyszkowskiego, R. Majera, Częstochowa 2004.

III. INFORMACJE DODATKOWE

Odniesienie efektów uczenia się określonych dla zajęć i treści programowych do form zajęć i metod oceniania

Symbol efektu uczenia się określonego dla zajęć	Symbol treści programowych realizowanych w trakcie zajęć	Formy zajęć i metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
	Wiedza	wykład	
W_01,W_02, U_01,U_02,	TK_,1, TK_02, TK_03, TK_04 TK_05, TK_06 TK_07,	Wykład podający, wykład problemowy, dyskusja	Kolokwium pisemne, referat, prezentacja
	Umiejętności	ćwiczenia, laboratorium, projekt, zajęcia praktyczne	
W_01,W_02, U_01,U_02,K_01	TK_01, TK_02, TK_03, TK_04 TK_05, TK_06 TK_07,	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach,	Samodzielne zaplanowanie działań socjalnych względem wybranej grupy społecznej, kolokwium pisemne, referat, prezentacja
	Kompetencje społeczne	ćwiczenia, laboratorium, projekt, zajęcia praktyczne	
W_01,W_02, U_01,U_02,K_01	TK_01, TK_02, TK_03, TK_04 TK_05, TK_06 TK_07,	ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach,	Samodzielne zaplanowanie działań socjalnych względem wybranej grupy społecznej, kolokwium, dyskusja, prezentacja. Wysoki poziom wypowiedzi oraz kultury osobistej studenta w relacjach z prowadzącym, grupą, zaangażowanie i aktywność w dyskusjach

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	30
Praca własna studenta	30
SUMA GODZIN:	60

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)				
		Liczba punktów ECTS		
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPIŚNANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 2	1	
	Praca własna studenta		1	
* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;				
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:				
Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej. Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta w ramach pracy własnej	Liczba godzin	Symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy	Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej
wykład	czytanie wskazanej literatury	10	W_01,W_02, U_01,U_02,K_01	dyskusja, kolokwium pisemne
ćwiczenia	Przygotowanie materiałów tekstowych (opracowanie przypadku), do wykorzystania na ćwiczeniach. Sporządzenie opisu potencjalnych sytuacji kryzysowych i strategii działań interwencyjnych	10	W_01,W_02, U_01,U_02,K_01	Przygotowanie referatu i krótkiej prezentacji Praca projektowa– case study, przygotowanie koncepcji strategii postępowania metodycznego z pojedynczym przypadkiem, grupą (rodziną) oraz społecznością lokalną Pisemna analiza sytuacji związanej z danym przypadkiem oraz przygotowanie koncepcji strategii postępowania metodycznego z pojedynczym przypadkiem, grupą (rodziną) oraz społecznością lokalną
ćwiczenia	Przygotowanie do zajęć i kolokwium	10	W_01,W_02, U_01,U_02,K_01	Praca projektowa– case study, przygotowanie koncepcji strategii postępowania metodycznego z pojedynczym przypadkiem, grupą (rodziną) oraz społecznością lokalną Pisemna analiza sytuacji związanej z danym przypadkiem oraz przygotowanie koncepcji strategii postępowania metodycznego z pojedynczym przypadkiem, grupą (rodziną) oraz społecznością lokalną
KRYTERIA OCENIANIA				

Ocena kształtująca (częstkowa):

Ocena cząstkowa z zajęć opiera się na:

- aktywności w czasie pracy na zajęciach:
- udział w dyskusji,
- aktywność w zadaniach grupowych
- przygotowanie strategii postępowania metodycznego z pojedynczym przypadkiem, grupą (rodziną) oraz społecznością lokalną

Ocena podsumowująca (końcowa):

Ocena końcowa z zajęć opiera się na:

- obecności
- kolokwium pisemnym
- aktywności w czasie pracy na zajęciach (udział w dyskusji, aktywność w zadaniach grupowych)
- przygotowaniu referatu i krótkiej prezentacji na zadany temat
- ocena przygotowania koncepcji strategii postępowania metodycznego z pojedynczym przypadkiem, grupą (rodziną) oraz społecznością lokalną
- ocena znajomości kwestii teoretycznych i praktycznych z zakresu tematycznego przedmiotu

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA B-LEARNINGU

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA E-LEARNINGU

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Dyrektora Instytutu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu)

Uwaga:
Karta opisu zajęć (sylabus) musi być dostępna dla studenta.